

La Fundació Broseta, enmig de l'huracà

Entre el deliri polític sobre la llengua, que ha potenciat el PP valencià, la Fundació Manuel Broseta ha fet públic un singular manifest que reflecteix les teories de Francesc Camps. La fundació té ara un paper clau en la campanya del Consell per evitar que els vots del blaverisme polític es traslladen a l'extrema dreta.

Com tothom ja sap, la presentació a Europa per part del ministre Moratinos de dos exemplars idèntics de la Constitució europea en llengua "valenciana" i "catalana" ha estat aprofitada de manera colossal pel PP valencià i per sectors a la seua dreta –formacions com ara Coalició Valenciana, del conegut ultra Juan García Sentandreu, o bé Espana 2000, de José Luis Roberto, ultra al màxim nivell– per rescatar l'esperit de la vella batalla de València.

D'aquesta manera, la dreta intenta controlar els vots del blaverisme. La majoria de les vegades, és clar, ho fa en castellà, però no importa. "Queda inaugurat el conflicte lingüístic", ha dit fa pocs dies Esteban González Pons, conseller portaveu del Govern valencià que acostuma a fer gala d'un humor bastant peculiar en els moments més delicats. Tot és delirant. Perquè, sincerament, algú es pot creure que aquest patrici, un home que no fa tant va impulsar un normatiu i normativista "decàleg del valencià" per animar els polítics populars a parlar la llengua, ara, de sobte, puga pensar que el valencià prové directament de l'iber, o de les mateixes entranyes de la terra? Els altres diuen que "el valencià té 2.000 anys d'antiguitat", i González Pons no diu ni que sí ni que no, sinó que, com al mateix Camps, li sembla "respectabilíssima" tota defensa de "la valenciania". De nou: algú pot pensar que González Pons i Camps no tenen claríssim que a Catalunya i al Pa-

ís Valencià es parla una mateixa llengua, i que no hi ha cap problema en res d'això? Juguen a un joc estrany i perillós, ja que no neguen explícitament la unitat de la llengua –Pons ha dit que el problema s'acabaria si els catalans anomenaven la llengua "valencià"–, però, quan algú li ho recorda, comença a dir que no vol entrar-hi, i que al Consell de la Generalitat ningú no li traurà més que "el valencià és valencià, i es diu valencià, i punt". I quan fa falta, apareix en escena el senador Pedro Agramunt per reclamar que en qüestions lingüístiques "s'abandonen ja els debats científics inoportuns".

I amb l'absència de debats científics, el PP ha escollit legitimar el seu punt de vista amb el recurs intel·lectual a entitats que li són properes.

AVL, CVC, Fundació Broseta. L'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL), que va ser creada fent equilibris polítics per evitar, teòricament, que arribaren a succeir desficiacs com l'actual, manté el silenci, tot i que abans de Nadal ha de fer públic un dictamen sobre el valencià. Increïblement, la seua presidenta, Ascensió Figueres, ha arribat a suggerir que no pertoca a l'Acadèmia parlar sobre qüestions lingüístiques. Paral·lelament, Camps ha tret a l'arena pública el científic Santiago Grisolia, president del Consell Valencià de Cultura (CVC), perquè explique com, en un vell dictamen, el CVC indicava que cal anomenar "valencià" la llengua "que

L'acte públic en què es van fer públiques les adhesions al Manifest Broseta. D'esquerra a dreta, l'actor Pepe Sancho, exmarit de María Jiménez, que es va fer famós interpretant a "el Estudiante" en la sèrie *Curro Jiménez*; Manuel Broseta Dupré, vicepresident de la Fundació que du el cognom del seu pare; Francesc Camps; i Rita Barberà. El poder del PP ha donat màxim suport al text.

forma part del sistema lingüístic que els corresponents estatuts d'autonomia dels territoris hispànics de l'antiga Corona d'Aragó reconeixen com a llengua pròpia". El dictamen insistia que l'Estatut d'Autonomia "denomina 'valencià' la llengua pròpia, i aquest terme és el que ha de ser utilitzat en el marc institucional". Camps va dir que aquest, i no altre, és el camí, però no preveia que la ultradreta poguera manipular, directament, els budells de la qüestió.

Així, la formació ultra Coalició Valenciana va convocar per al dissabte 27 de novembre una manifestació a València contra el català, contra els catalans, contra Maragall, contra Carod-Rovira, contra Zapatero... i també contra el PP i contra l'Acadèmia Valenciana de la Llengua. De fet, el seu líder, Juan García Sentandreu, ha exigit als populars la derogació de l'AVL, i, cosa que també ha fet el PP, ha amenaçat d'arrossegar fins als tribunals a qui faça falta. No li han faltat tampoc punyalades dialèctiques per al Consell: "Nosaltres [Coalició Valenciana] tindrem la clau de govern." Açò ho ha dit en referència a les pròximes eleccions autonòmiques. "Que ens donen la Conselleria de Cultura i els mitjans de comunicació, i ells que facen

política de saló." Sentandreu, com era més que previsible, té el suport d'alguns amics d'Eduardo Zaplana—o enemics de Camps— que han aprofitat obertament la virulència de la seua figura per atacar el Consell. Per exemple, Jesús Sánchez Carrascosa, director de *Diario de Valencia*. Distints periodistes no descarten que polítics del sector zaplanista estiguen impulsant, de manera subreptícia, la campanya pública de Coalició Valenciana.

Finalment, amb la convocatòria de la manifestació, va intentar demostrar la representativitat social del seu punt de vista—el qual el mateix Consell defineix com "serè", enfront del més "extemporani" de Sentandreu— a través de la Fundació Professor Manuel Broseta. Aquesta entitat va ser creada en memòria del conegut professor valencià de Dret Mercantil assassinat per ETA. Funciona ocasionalment com una mena de ¡Basta Ya!, organitza debats públics de manera regular i ara fa públic un manifest que, en la pràctica, ha vinculat distintes entitats i persones als plantejaments del PP, cosa que l'oposició política interpreta com un intent de reconduir el blaverisme i les seues possibilitats electorals cap al port de l'administració.

Les màximes connexions. "Només el poble valencià té el dret de definir i configurar les seues senyes d'identitat." "Per a això, en exercici del nostre dret d'autogovern, ens hem dotat d'institucions autonòmiques que són les que tenen la legitimitat i el deure de preservar la nostra identitat particular en el si dels projectes espanyol i europeu." "És il·legítima la pretensió dels que, des de fora de la societat valenciana o des de posicions marginals en la mateixa, pretenen qüestionar el dret dels ciutadans valencians i de les seues institucions d'autogovern a definir i protegir la llengua secular dels valencians." "Ha de ser objecte del rebuig més enèrgic el debat generat des de fora de la Comunitat Valenciana que pretén definir el sentit de normes del nostre Estatut d'Autonomia al marge dels legítims representants del poble valencià."

Són els extractes bàsics d'allò que ja s'anomena *Manifest Broseta* i que, en la pràctica, diu que, ara mateix, només pertany al Govern valencià dir qualsevol cosa sobre la llengua. Manuel Broseta Dupré, fill de l'advocat assassinat i vicepresident de la Fundació, ha dit una i altra vegada que el PP no ha tingut res a veure amb el manifest. També ha afir-

mat que, a la fundació, li agradaria que Joan Ignasi Pla s'asseguera amb Camps a parlar de la llengua. En una prolongació d'aquest desig, Camps ha arribat a dir que espera que el PSPV s'adherisca al manifest, i deixa caure d'aquesta manera que tots els qui no ho fan estan optant per vies no correctes, i no vertaderament valencianes.

La jugada ha eixit una mica estranya, perquè Coalició Valenciana, rival en la disputa pel blaverisme, s'ha adherit al manifest, com, entre altres individus i institucions, ha fet l'actor Pepe Sancho, el matador Vicente Barrera, la Diputació de València –segurament per dissimular, ja que el seu president és el blaveríssim zaplanista Fernando Giner–, un centenar d'ajuntaments del PP, el Llevant UE, el Club Nàutic de València, la Confederació Empresarial Valenciana (CEV), distints col·legis professionals, diverses federacions falleres, associacions blaveres com Lo Rat Penat, el mateix Consell de la Generalitat i la Federació Valenciana de Municipis i Províncies. No ho han fet, per contra, les formacions polítiques d'esquerra ni les universitats, malgrat que la Fundació Broseta hi ha estat extraordinàriament ben connectada i relacionada des del seu naixement, l'any 1992.

Aquesta entitat, de fet, fou una iniciativa social impulsada des de la CEV, i s'hi adheriren empreses, institucions i col·lectius de distint nivell. La dotació inicial per a les seues activitats, aportada pels fundadors, era, segons la carta fundacional, de 50 milions de pessetes (uns 300.300 euros). Les activitats d'aquesta fundació es divideixen en tres seccions: estudis polítics i econòmics, estudis mercantils i empresarials, i la secció que atorga el Premi de Convivència a persones o institucions. Precisament, el president del jurat que va atorgar el Premi de Convivència del 1999 era Francesc Camps. Aquell any, el reconeixement va recaure sobre el poble d'Ermua. En altres edicions, ha estat atorgat a Adolfo Suárez, ¡Basta Ya! o José Ramón Recalde.

La Fundació ha nomenat dos patrons d'honor. El primer, Sabino Fernández Campo, excap de la Casa Reial. El segon, el molt controvertit polític Fer-

El portaveu del Consell, Esteban González Pons, i la consellera de Cooperació, Gema Amor, amb exemplars de la versió de la Constitució europea traduïts al valencià. González Pons, tranquil·lament, ha declarat fa poc que, per al PP, "queda inaugurat el conflicte lingüístic".

Juan García Sentandreu, conegut militant ultra que ara es troba al capdavant de Coalició Valenciana, formació blavera d'extrema dreta que ha convocat una manifestació contra el català. Sentandreu creu que ell tindrà la clau del proper Govern de la Generalitat Valenciana.

nando Abril Martorell. També ha creat una càtedra de dret autonòmic amb la Universitat de València i té un patronat del qual formen part, entre altres membres, la Generalitat Valenciana, l'Ajuntament de València, l'Ajuntament de Castelló, les cambres de comerç de València, Alacant i Castelló, el col·legi d'advocats de València, la CEV, la Confederació Empresarial d'Alacant, Mercadona, Unió Naval de Levante,

El Corte Inglés i la constructora Luba-sa. Màxima representació de tots els àmbits de poder. Allò que no apareix, en canvi, en aquest patronat, són membres de la societat del carrer. Aquesta societat que, segons Camps, està representada en aquest manifest i que, possiblement, ni s'ha assabentat de la seua existència.

Joan M. Oleaque